

Departement Welzijn, Economie en Plattelandsbeleid
Dienst Welzijn
Centrum voor Toegankelijkheid

Toegankelijkheid van gebouwen - aanstijlijst

Deze aanstijlijst is een HULPMIDDEL voor ontwerpers, het is geen verklaring t.a.v. de vergunningverlenende overheid dat de voorschriften zijn nageleefd. De vergunningverlenende overheid zal een kopie van het aanvraagdossier voor een stedenbouwkundige vergunning ter advies overmaken aan het Centrum voor Toegankelijkheid Provincie Antwerpen. De toepassing van de toegankelijkheidsvoorschriften is een BINDENDE voorwaarde voor het toekennen van de stedenbouwkundige- of verkavelingsvergunning (art. 100§4 DORO).

De toepassing van de toegankelijkheidsvoorschriften is vereist voor ALLE gebouwen die toegankelijk zijn voor het publiek, waaronder ook praktijkruimtes van vrije beroepen, ongeacht grootte of functie, en voor gebouwen waar personeel tewerk gesteld wordt. Evenwel, voor die gebouwen die niet voorkomen in art. 2 van het KB van 9.5.1977 betreffende deze materie, kan afgeweken worden van deze algemene regel wanneer de toegankelijkheid redelijkerwijze niet kan worden opgelost binnen een BESTAANDE toestand, of wanneer wordt aangetoond dat personen met een handicap redelijkerwijze niet kunnen tewerkgesteld worden in de bedoelde arbeidsomgeving.

Alle hieronder als "structurele elementen" aangeduide items moeten op het ontwerp afleesbaar zijn. De hieronder als "afwerkingsvoorschriften" aangeduide items worden omstandig weergegeven in de beschrijvende nota, dan wel opgelegd als voorwaarde bij het toekennen van de stedenbouwkundige vergunning. Zij zijn immers bij wet vastgesteld, of zijn absoluut noodzakelijk m.b.t. de toegankelijkheid, veiligheid of ergonomie van het betreffende gedeelte.

Per project worden de items ingevuld die van toepassing zijn. Alle punten moeten positief ingevuld kunnen worden.

Voor TECHNISCHE WERKEN zoals terreinaanleg, wegenissen e.d. bestaat er geen aanstijlijst omdat er verschillende andere factoren in aanmerking moeten genomen worden uit andere beleidsdomeinen. Maak hiervoor steeds, alvorens de aanvraag voor een stedenbouwkundige vergunning in te dienen, een afspraak met het Centrum voor Toegankelijkheid Provincie Antwerpen.

Voor alle andere werken kan eveneens, voorafgaand aan de aanvraag voor een stedenbouwkundige vergunning, een afspraak worden gemaakt met onze dienst teneinde de ontwerpen te evalueren.

Voorontwerpen kunnen per mail worden aangeleverd, in PDF op A3 formaat, op schaal 1/50. Voorontwerpen van technische werken worden steeds per post aangeleverd op schaal 1/250. Belangrijke plaatsen zoals kruispunten e.d. worden op schaal 1/50 of 1/100 weergegeven en de nodige dwarsprofielen worden toegevoegd.

Voor afspraken of inlichtingen kan u steeds contact opnemen met :

Frank Keyzers   03 240 56 47   frank.keyzers@welzijn.provant.be
ontwerpadvies gebouwen
advies bij de aanvraag voor een stedenbouwkundige vergunning
knelpuntenonderzoek ter plaatse binnen bestaande toestand
vaststellen conformiteit na oplevering m.b.t. toegankelijkheid
werfbezoek gebouwen

Eric Aerts   03 240 56 48   eric.aerts@welzijn.provant.be
ontwerpadvies gebouwen
advies bij de aanvraag voor een stedenbouwkundige vergunning
ontwerpadvies technische werken
knelpuntenonderzoek ter plaatse openbaar domein en groendomeinen
werfbezoek openbaar domein

Adres :   Provincie Antwerpen - Centrum voor Toegankelijkheid
Boomgaardstraat 22 B 101
2600 Antwerpen

Parkeervoorzieningen

Structurele elementen :

- Tenminste 4 % van het totaal aantal parkeerplaatsen wordt voorbehouden voor personen met een handicap
- Tenminste 6 % van het aantal parkeerplaatsen wordt voorbehouden voor personen met een handicap, bij gebouwen met een recreatieve, sociale, medische of culturele functie, grote handels- en horecazaken of andere functies met hoge attractiviteit. Contacteer bij twijfel onze dienst.
- Naast elkaar gelegen parkeerplaatsen zijn 3,50 m breed.
- Achter elkaar gelegen parkeerplaatsen zijn tussen 3,00 m en 3,50 m breed.
- Er is een drempelloze route van de parkeerruimte naar het toegangspad of de toegang van het gebouw.
- De ondergrond is verhard en vormvast.
- De ondergrond is vlak (tolerantie 2 %).
- De parkeervoorzieningen liggen zo dicht mogelijk bij de toegang.

Afwerkingsvoorschriften :

- De parkeervoorzieningen zijn individueel afgebakend door witte wegmarkeringen of fysische elementen
- De parkeervoorzieningen zijn gesignaleerd d.m.v. het verkeersbord E9a, met rolstoelsymbool, aangebracht op oranje steun of staander. De achterzijde van het verkeersbord is oranje. Desgevallend komt de afstands aanduiding voor onder het verkeersbord.
- Bij voorkeur is het grondvlak blauw.
- Bij voorkeur wordt het rolstoelsymbool in het wit gereproduceerd op het wegdek.

Toegangsweg

Structurele elementen

- De toegangsweg moet bij voorkeur horizontaal verlopen
- Er zijn geen drempels (tolerantie van 0,02 m ten behoeve van waterevacuatie en -collectie, of geleiding van personen met een visuele beperking).
- Toegangswegen- en hellingen zijn overal 1,50 m breed (absoluut minimum is 1,20 m breed).
- Het oppervlak van de toegangswegen is ruw, tot aan het oppervlak opgevoegd.
- Hellingen hebben slechts een maximale ononderbroken lengte hebben van 10,00 m
- Hellingen tot 5,00 m stijgen maximaal 7 %
- Hellingen tussen 5,00 m en 10,00 m stijgen maximaal 5 %.
- Boven- en onderaan hellingen zijn bordessen van 1,50 m x 1,50 m (absoluut minimum 1,20 m x 1,20 m)

Bordessen en hellingen hebben aan de open zijde een opstand van 0,05 m.

Afwerkingsvoorschriften

Hellende vlakken, trappen en bordessen hebben aan beide zijden leuning op 0,75 m en 0,90 m hoogte.

Voor personen met een visuele beperking zijn er natuurlijke gidslijnen of kunstmatige geleidelijnen

De toegangsweg is obstakelvrij tot op een hoogte van 2,10 m.

Toegangs- en evacuatiedeuren

Structurele elementen

Alle toegangs- en evacuatiedeuren hebben een deurblad van tenminste 0,93 m breed (bij dubbele deuren is tenminste één deurblad 0,93 m breed).

Alle toegangs- en evacuatiedeuren hebben bij voorkeur een vrije hoogte van 2,10 m

Er zijn geen draaikruisdeuren zonder alternatieve toegang

Alle muurwanden aanliggend bij de deurknop zijn tenminste 0,50 m breed.

Er zijn geen drempels (tolerantie 0,02 m ten behoeve van watercollectie- en evacuatie, mits afgeschuind)

Voor en achter de toegangs- en evacuatiedeuren is een vrije horizontale opstelruimte van tenminste 1,50 m x 1,50 m.

Afwerkingsvoorschriften

Beglaasde deuren zijn van veiligheidsglas voorzien

Glaspanelen zijn voorzien van contrasterende markeringen op ooghoogte

Automatisch sluitende deuren hebben een vertragingsmechanisme en een minimale weerstand (maximaal 4 kg)

Binnendeuren

Structurele elementen

Alle binnendeuren zijn voorzien van deurbladen van 0,93 m breed (uitzondering voor gewone toiletdeuren en technische ruimtes zoals machinekamers e.d.)

Alle binnendeuren hebben bij voorkeur een vrije hoogte van 2,10 m.

Alle muurwanden aanliggend bij de deurknop zijn tenminste 0,50 m breed (uitzondering voor gewone toiletdeuren en technische ruimtes zoals machinekamers e.d.)

Er zijn geen drempels.

Voor en achter de deuren is een vrije horizontale opstelruimte van 1,50 m x 1,50 m.

Afwerkingsvoorschriften

Beglaasde deuren zijn van veiligheidsglas voorzien.

Glaspanelen zijn voorzien van contrasterende markeringen op ooghoogte.

Automatisch sluitende deuren hebben een vertragsmechanisme en een minimale weerstand (maximaal 4 kg)

Interne circulatie

Structurele elementen

Alle gangen, sassen en overlopen zijn tenminste 1,50 m breed.

Hellingen hebben slechts een maximale ononderbroken lengte hebben van 10,00 m

Hellingen tot 5,00 m stijgen maximaal 7 %

Hellingen tussen 5,00 m en 10,00 m stijgen maximaal 5 %.

Boven- en onderaan hellingen zijn bordessen van 1,50 m x 1,50 m (absoluut minimum 1,20 m x 1,20 m)

Bordessen en hellingen hebben aan de open zijde een opstand van 0,05 m.

Trappen zijn bij voorkeur 1,20 m breed.

Afwerkingsvoorschriften

Wandelementen zijn bij voorkeur ingebouwd

Hellingen zijn aan beide zijden voorzien van een doorlopende handgreep die 0,40 m voorbij het begin en het einde van de helling uitsteekt.

Traptreden zijn maximum 0,18 m hoog en minimum 0,23 m diep, op de looplijn gemeten.

Traptreden voldoen bij voorkeur aan de trapformule ($2 \times \text{optrede} + \text{aantrede} = 57 \text{ t/m } 63$)

Iedere trap is langs beide zijden voorzien van een trapleuning met doorlopende handgreep die 0,40 m voorbij het begin- en eindpunt van de trap uitsteekt.

De trapleuningen lopen bij voorkeur door over de bordessen.

Liften

Structurele elementen

De liftkooi heeft als binnenafmeting 1,40 m diep en 1,10 m breed, de liftdeur heeft een vrije doorgangsbreedte van tenminste 0,90 m en bevindt zich op de smalle zijden van de lift. (absolute minimumafmetingen : 1,30 m diep, 1,00 m breed, deuropening 0,80 m)

Afwerkingsvoorschriften

Aan de liftwanden is een handgreep aangebracht op 0,90 m hoogte.

Sanitair - toiletten

Structurele elementen

De ruimte van de gewone toiletten is tenminste 0,90 m x 1,20 m groot

- De toiletdeuren draaien naar buiten open.
- Tenminste één toilet is integraal toegankelijk (onderstaande voorschriften zijn van toepassing)
- De ruimte van het toegankelijk toilet is tenminste 1,50 m x 1,50 m groot.
- In de toegankelijke toiletruimte is een vrije draaicirkel mogelijk van 1,50 m diameter.
- De toiletdeur heeft een deurblad van tenminste 0,93 m.
- De toiletdeur draait naar buiten open.
- De muurwand aanliggend aan de krukzijde van de deur is tenminste 0,50 m breed.
- Voor de toiletspot is bij voorkeur een vrije ruimte van tenminste 1,20 m.
- Aan tenminste één zijde van de toiletspot is een vrije ruimte van tenminste 0,90 m.
- De wastafel staat bij voorkeur in de toiletruimte.

Afwerkingsvoorschriften toegankelijk toilet

- De hoogte van het zitvlak van de toiletspot is tussen 0,50 m en 0,55 m.
- De afstand van de voorzijde van de toiletspot tot de achterwand is bij voorkeur 0,70 m.
- Aan beide zijden van de toiletspot zijn beugels voorzien, op een hoogte van 0,85 m, met een minimale lengte van 0,50 m.
- De beugel(s) aan de vrije zijde(n) van de toiletspot is (zijn) opklapbaar.
- De wastafel is onderrijdbaar.
- De onderzijde van de spiegel bevindt zich maximaal op 1,10 m hoogte.

Sanitair - douches

Structurele elementen

- De ruimte van het douchelokaal is tenminste 1,50 m x 1,50 m groot.
- De ruimte van de douchevloer is tenminste 1,20 m x 1,20 m groot
- In het douchelokaal is een vrije draaicirkel mogelijk van 1,50 m diameter.
- De deur van het douchelokaal heeft een deurblad van tenminste 0,93 m.
- De deur draait naar buiten open.
- De muurwand aanliggend aan de krukzijde van de deur is tenminste 0,50 m breed.
- Voor het douchezitje is bij voorkeur een vrije ruimte van tenminste 1,20 m.
- Aan tenminste één zijde van het douchezitje is een vrije ruimte van tenminste 0,90 m.

De douchevloer sluit drempelloos aan bij de naastliggende vloer

De helling i.f.v. afwatering is maximaal 2 %

Afwerkingsvoorschriften toegankelijke douche

De hoogte van het zitvlak van het douchezitje is tussen 0,50 m en 0,55 m.

Aan beide zijden van het douchezitje zijn beugels voorzien, op een hoogte van 0,85 m, met een minimale lengte van 0,50 m.

De beugel(s) aan de vrije zijde(n) van het douchezitje is (zijn) opklapbaar.

De onderzijde van de spiegel bevindt zich maximaal op 1,10 m hoogte.

Het douchezitje is tenminste 0,45 m diep en 0,40 m breed